

Ärendeberedning strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden

Riktlinje

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Initiera	3
Bereda	5
Besluta.....	8
Avsluta	11
Länkar	12

Bakgrund

Riktlinje för strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens ärendeberedning fastställs av strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden.

Riktlinjen tillämpas på beredningen av ärenden som ska till strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden och dess beredning.

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente redogör för nämndens ansvarsområden. Beredningens ansvarsområden är reglerade i beslutad uppgiftsbeskrivning för beredningen.

Syftet med riktlinjen är att alla ärenden ska handläggas och dokumenteras i enlighet med beslutade riktlinjer och kommunallagens krav. Riktlinjerna vänder sig till förtroendevalda samt tjänstepersoner som arbetar med strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens ärendehantering.

Riktlinjen kompletteras med rutiner som beskriver hur ärenden ska handläggas på tjänstepersonsnivå.

Initiera

Ett ärende kan initieras av nämnd, regionfullmäktige, förvaltningen eller av ordföranden som äger dagordningen till sammanträdena. Ledamöterna i en nämnd har rätt att väcka ett ärende under ett pågående sammanträde med nämnden, men kan inte förvänta sig att ärendet avgörs vid samma sammanträde.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet har strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden, operativa hälso- och sjukvårdsnämnden och de delregionala nämnderna särskild koppling enligt styrmodellen och ärenden kan initieras utifrån frågor väckta i en av dessa nämnder. De delregionala nämnderna och operativa hälso- och sjukvårdsnämnden kan tillskriva strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden i enskilda frågor.

Inkomna handlingar

Ett ärende kan vara en direkt följd av en inkommen skrivelse till nämnden eller någon av dess förtroendevalda.

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden är en egen myndighet. En myndighet måste kunna tala om att allmänna handlingar finns och var de finns. Det formuleras dels i tryckfrihetsförordningen, arkivlagen, dels i offentlighets- och sekretesslagen.

För att en handling ska kunna betraktas som allmän krävs dels att den inkommit till eller upprättats av en myndighet, dels att handlingen förvaras där. Även brev och e-post ställda till förtroendevalda eller tjänstepersoner är allmänna handlingar om innehållet berör Västra Götalandsregionens ansvarsområden.

Följande princip gäller för post till strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden:

1. En inkommen skrivelse till strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden eller någon av de förtroendevalda diarieförs och fördelas till en ansvarig handläggare enligt en fördelningsnyckel.
2. När en handläggare har utsetts ska denne bedöma om den inkomna handlingen kräver politisk beredning eller annan åtgärd.

Följande principer gäller för post till förtroendevalda:

1. Inkomna allmänna handlingar diarieförs. Den som får brevet eller e-posten ansvarar för att det diarieförs. I vissa fall kommer likalydande handlingar till olika personer eller nämnder. Handlingen ska då diarieföras för varje nämnd. Diariet samordnar så att alla handlingar till samma myndighet registreras i samma ärende.
2. I handläggningen ingår att bedöma om skrivelsen innehåller begäran om utlämnande av allmän handling. Svaren ska diarieföras.
3. Därefter bedöms om skrivelsen ska anmälas till strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden. Förtroendevalda och politiska

sekreterare kan vända sig till koncernkontoret för stöd med underlag som behövs för handläggningen.

Partiintern post som uppenbart inte rör den förtroendevaldas uppdrag i Västra Götalandsregionen är inte att anse som allmän handling och ska inte diarieföras utan hanteras av respektive partikansli.

Bereda

Tjänsteutlåtande

Innan ett ärende bereds politiskt ska förvaltningen lämna ett tjänsteutlåtande.

Tjänsteutlåtandet är en redovisning/bedömning av ärendet baserat på den specialistkompetens som förvaltningen har i frågan. Ett tjänsteutlåtande kan inte ändras genom politiska beslut/önskemål. Tjänsteutlåtandet ska återspegla förvaltningens objektiva bedömning av ärendet.

Ledamöter och tjänstgörande ersättare kan lägga egna förslag genom yrkanden.

Rollfördelningen mellan tjänstepersoner och förtroendevalda stärktes i 2017 års kommunallag och tjänsteutlåtandets ställning som ett politiskt oberoende dokument stärktes härigenom.

Ärendehandlingar för politiska beslut ska vara tydliga med ett enkelt och tillgängligt språk samt följa en regiongemensam struktur. Oavsett förkunskaper ska både invånare och politiker kunna förstå ärendenas innehåll.

I Västra Götalandsregionens riktlinje för ärendeberedning finns en lista över frågor att fundera över och belysa i ärendeberedningen.

Ärenden som väcks av ledamot i strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden

Varje ledamot (eller tjänstgörande ersättare) i en nämnd får väcka ärenden i nämnden (4 kap. 20 § kommunallagen).

Ärendet kan väckas av ledamoten antingen på eller inför sammanträdet.

- Om ärendet har väckts under sammanträdet, eller efter utskick till sammanträdet så bör ärendet bordläggas till nästa sammanträde för att ge goda förutsättningar åt såväl nämnd som förvaltning att överväga förslaget.
- Om ärendet inkommit innan utskick till nämnd kan det avgöras på kommande sammanträde.

När nämnden tar ställning till ärendet är alternativen att bifalla eller avslå förslaget, alternativt att remittera ärendet till ansvarig tjänsteperson för beredning.

1. Vid beredning av ärendet ska förvaltningen föreslå om förslaget som väckts ska bifallas eller avslås. Det är av vikt att beslutets resurskonsekvenser beskrivs utförligt. Nämnden kan också besluta att ärendet ska behandlas inom ramen för ett redan pågående ärende, det ska då framgå vilket ärende det gäller.
  - Ett bifall av förslaget kan (beroende på ärendets innehåll) innebära ett nytt uppdrag till ansvarig tjänsteperson.

Facklig samverkan

Västra Götalandsregionen har skyldighet att samverka enligt lokalt samverkansavtal eller informera/förhandla enligt lag om medbestämmande i arbetslivet (MBL).

Västra Götalandsregionen har en regional riktlinje för ärendeberedning som beskriver vad som är viktigt att tänka på inför behandling av ärenden enligt § 11 eller § 38 MBL.

Beredning av strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens ärenden

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande ansvarar för att ärenden som behandlas vid nämnden har beretts. Presidiet, tillsammans med ansvarig tjänsteperson och nämndsamordnare, bereder dagordning och ärenden cirka 2 veckor innan sammanträdet.

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att vid behov ta fram förslag till uppdatering av måldokument och strategiska planer. Den operativa hälso- och sjukvårdsnämndens och de delregionala nämndernas uppföljning utgör underlag för analys och rapportering.

Beredning av beredningen för psykisk hälsas ärenden

Beredningen för psykisk hälsas ordförande ansvarar för att ärenden som behandlas vid beredningen har beretts. Presidiet, tillsammans med beredningens ansvariga tjänsteperson och nämndsamordnare, bereder dagordning och ärenden cirka 2 veckor innan sammanträdet.

Beredning av ärenden som ska skickas på remiss inför beslut i regionfullmäktige

I specifika fall har nämnden ansvar för styrande dokument eller andra strategiska dokument som ska beslutas av regionfullmäktige. Dessa ärenden ska skickas på remiss för att ge andra berörda nämnder eller intressenter möjlighet att yttra sig.

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden ska informeras om att ärendet ska skickas på remiss och vem remissen skickas till, men tar inte ställning till innehållet i förslaget. Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden behandlar ärendet och fattar beslut efter att remissvaren hanterats och ärendet beretts klart av förvaltningen.

Planering av sammanträden

Beslut om sammanträdestider för strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden och dess beredning fastställs varje år. Planen för nästkommande år ska vara fastställd i början av hösten.

Formerna för sammanträden fastslås genom strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente.

Kallelse och handlingar ska skickas till ledamöter och ersättare senast sju dagar innan sammanträdet.

Besluta

Strategiska hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträden följer en förutbestämd mall med ett antal olika ärendetyper.

Dagordningen till sammanträden med strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden disponeras enligt följande:

1. Inledande formalia
2. Föredragningar kopplade till dagordningen och eventuell information
3. Genomgång av beslutsärenden
4. Beslutssammanträde

Beslutsärenden

Ett beslutsärende är ett ärende där nämnden förväntas ta ställning. I regel finns ett förslag till beslut i form av ett tjänsteutlåtande från förvaltningen. Förslag till beslut kan också vara att enbart notera informationen, det kan vara underlag som efterfrågats av de förtroendevalda eller en uppdatering från förvaltningen om ett pågående ärende där strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden inte *behöver* ta ställning i nuläget.

Ärenden som omfattar återkommande rapportering från exempelvis direktören, presidiet eller arbetsgrupper behöver inte föregås av tjänsteutlåtande. Dessa ärenden är ändå beslutsärenden med egen paragraf på dagordningen.

Delegeringsärenden

Ett delegeringsärende är när en ledamot alternativt ersättare, utskott eller tjänsteperson har rätt att fatta beslut i nämndens namn utifrån en delegeringsordning.

Delegeringsbeslut ska vara skriftliga och redovisas till nämnden enligt delegeringsordningen. Det är viktigt att besluten anmäls till nämnden, annars löper inte överklagandetiden ut.

Anmälningensärenden

Anmälningensärenden är ärenden som är av intresse för nämndens förtroendevalda, exempelvis protokoll, protokollsutdrag, rapporter

eller skrivelser som rör nämndens verksamhet. De ska anmälas till nämnden för kännedom.

Eftersom anmälningsärendena kan vara omfattande görs vid behov ett urval.

Information

Information som inte har en egen paragraf på dagordningen listas under rubriken ”Information”. Denna information är en föredragning på sammanträdet utan koppling till ett pågående ärende.

Yttrande över motioner

Koncernkontoret har en ärendesamordningsgrupp som tar fram förslag på hantering av motioner som därefter fastställs av regionstyrelsens beredningsgrupp. Regionstyrelsens ordförande beslutar efter avstämning med regionstyrelsens beredningsgrupp om vilka instanser som ska yttra sig över motionen.

Regionfullmäktige ska kunna fatta beslut inom ett år efter det att motionen väckts.

Berörda instanser bereder och beslutar om yttrande över motionen. När samtliga instanser har yttrat sig bereder Koncernkontoret ärendet och lämnar ett förslag till beslut till regionstyrelsen och regionfullmäktige.

Yttrande över externa remisser

Regionstyrelsen besvarar vanligtvis remisser. Beroende på vilket ämnesområde remissen rör sig inom kan en annan nämnd bereda ett yttrande till regionstyrelsen. I vissa fall kan en annan nämnd än regionstyrelsen ges möjlighet att själv yttra sig över remissen. Koncernkontorets ärendesamordningsgrupp tar fram förslag på hantering av remisser som därefter fastställs av regionstyrelsens beredningsgrupp.

Västra Götalandsregionen har oftast inte en skyldighet att svara på remisser från andra myndigheter, utan det är frivilligt. Är exempelvis remisstiden kort och/eller innehållet bedöms vara av

faktamässig karaktär kan koncernkontoret föreslå tjänstepersonsvar.

Jäv

Jävsregler för nämnder finns i 6 kap. 28-32 §§ kommunallagen (KL). De jävsbestämmelser som gäller för förtroendevalda gäller enligt 7 kap. 4 § KL även för de anställda.

En förtroendevald är enligt 6 kap. 28 § KL jävig om:

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Jävsreglerna gäller vid all handläggning och avser förutom själva beslutsfattandet även utredning, beredning och föredragning. Jävsreglerna riktar sig till den som på något sätt kan påverka ärendets utgång.

Den som känner till någon omständighet som kan antas utgöra jäv mot hen ska självmant uppge det (6 kap. 30 § andra stycket KL). Vid tveksamhet om jäv föreligger bör frågan lyftas för diskussion. Är situationen inte entydig eller enkel att bedöma ur jävssynpunkt bör en försiktighetsprincip tillämpas som innebär att den förtroendevalde eller anställde helt avstår från att delta i handläggningen av ärendet.

Vid oenighet i jävsfrågan är det ytterst regionstyrelsen som med enkel majoritet beslutar i frågan om jäv föreligger eller inte.

I 6 kap. 31 § KL finns ett undantag för så kallade dubbla engagemang. Av bestämmelsen framgår att om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där regionen äger minst hälften av

aktierna eller en stiftelse där regionen utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska den som handlägger ärendet inte anses jävig enligt 28 § 2 eller 4 enbart på grund av att han eller hon är ställföreträdare för bolaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Detta gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

Den som handlägger ett ärende hos en nämnd ska inte heller anses jävig enligt 28 § 4 enbart på grund av att han eller hon tidigare har deltagit i handläggningen av ärendet hos en annan nämnd.

Bestämmelsen innebär att ställföreträdarjäv (28 § 2) eller delikatessjäv (28 § 4) inte anses föreligga för personen enbart på grund av det dubbla engagemanget. Däremot kan andra omständigheter såsom exempelvis om ärendet berör hen själv eller någon närstående eller att det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hens opartiskhet i ärendet i vanlig ordning vara jävsgrundande.

Utöver kommunallagens regler om jäv har Västra Götalandsregionen en kompletterande rutin mot oegentligheter.

Avsluta

Efter sammanträdet sammanställs besluten i ett protokoll. På sammanträdet beslutas vilka som ska justera protokollet och en tidpunkt för detta inom fjorton dagar efter sammanträdet.

Ordförande bör alltid nämna när justeringen kommer att äga rum, eftersom skriftliga reservationer och protokollsanteckningar ska lämnas in före dess.

Enligt kommunallagen ska justering av protokoll tillkännages på regionens digitala anslagstavla senast andra dagen efter det att protokollet har justerats. Tillkännagivandet görs för att informera allmänheten om vilka beslut som fattats samt ge allmänheten en möjlighet att överklaga beslutet. Ett beslut kan oftast bara överklagas under de tre veckor som tillkännagivandet ska vara

uppsatt på anslagstavlan. När klagotiden löpt ut vinner beslutet laga kraft.

Efter att protokollet har justerats och justeringen har tillkännagivits skickas besluten till berörda nämnder, tjänstepersoner och övriga mottagare för genomförande eller för kännedom.

Uppdrag

Status på uppdrag som strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden har gett till ansvarig tjänsteperson och beredningen har gett till sin ansvariga tjänsteperson redovisas tre gånger per år i samband med delårsrapporter och årsredovisning.

Länkar

[Regional riktlinje ärendeberedning i Västra Götalandsregionen](#)

[Rutin oegentligheter 2020–2025](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Regionstyrelsen

Innehållsansvar: Karin Looström Muth, (karlo2), Direktör

Godkänd av: Strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden, (SSN),

Dokument-ID: SSN12937-108688567-27

Version: 1.0

Giltig från: 2025-03-26

Giltig till: 2027-03-26